

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Jednočinný souběh násilného trestného činu a trestného činu výtržnictví

Dojde-li ke spáchání násilného trestného činu veřejně nebo na místě veřejnosti přístupném, orgány činné v trestním řízení často stíhají pachatele pro jednočinný souběh tohoto trestného činu a trestného činu výtržnictví, ačkoliv jednáním pachatele byly naplněny pouze znaky některé formy výtržnického jednání dle upřesňujícího demonstrativního výčtu uvedeného v ust. § 358 odst. 1 tr. zákoníku, aniž by byly zároveň naplněny znaky jedné ze dvou základních forem výtržnictví, případně je souběh trestných činů v konkrétním případě vyloučen z důvodu faktické konzumpce. Pro obhájce tak představuje povědomí o těchto nuancích možnost, jak pachatele zbavit viny, pokud jde o trestný čin výtržnictví.

Objektivní stránka trestného činu výtržnictví dle ust. § 358 odst. 1 tr. zákoníku spočívá v:

- a. hrubé neslušnosti nebo
- b. výtržnosti.

Hrubá neslušnost a výtržnost představují ony základní formy výtržnictví zmíněné v úvodním odstavci tohoto článku.

Hrubou neslušností je jednání, jímž jsou hrubě porušována pravidla mezilidského soužití a zásady občanské morálky.

Výtržností je jednání, které závažným způsobem narušuje veřejný klid a pořádek a pro které je typický zjevně neuctivý a neukázněný postoj pachatele k zásadám občanského soužití. Jde zpravidla o násilný nebo slovní projev takového charakteru, že hrubě uráží, vzbuzuje obavy o bezpečnost zdraví, majetku nebo výrazně snižuje vážnost většího počtu osob současně přítomných.[\[1\]](#)

Uvedené základní formy výtržnictví jsou v daném ustanovení trestního zákoníku dále upřesněny příkladným výčtem výtržnických jednání, kterými jsou:

- a. napadení jiného;
- b. hanobení hrobu, historické nebo kulturní památky;
- c. hrubé rušení přípravy, průběhu nebo zakončení organizovaného sportovního utkání, shromáždění nebo obřadu lidí.

Jelikož tématem tohoto článku je souběh násilných trestných činů a trestného činu výtržnictví, pozornost bude nadále věnována pouze alternativě spočívající v napadení jiného.

Z výše uvedeného plyne, že ke vzniku trestní odpovědnosti nestačí napadení jiného veřejně nebo na místě veřejnosti přístupném, jednání pachatele musí zároveň vykazovat znaky hrubé neslušnosti nebo výtržnosti. Aby tedy jednání spočívající v napadení jiného mohlo být posuzováno jako výtržnictví, musí se dotýkat veřejného pořádku, a to způsobem srovnatelným s ostatními formami výtržnických jednání uvedenými výše. Uvedené lze ilustrovat na následujícím příkladu. Dojde-li k napadení jiného v okrajové části města v noci, kdy se v okolí nikdo nevyskytuje, nemůže jít o

výtržnictví, neboť nebyl žádným způsobem dotčen veřejný pořádek.

Pokud jednání pachatele skutečně naplňuje objektivní stránku jak konkrétního násilného trestného činu, tak trestného činu výtržnictví, je na místě zvážit, zda není souběh trestných činů vyloučen z důvodu faktické konzumpce.

Faktickou konzumpcí rozumíme situaci, je-li jeden trestný čin prostředkem relativně malého významu ve srovnání se základním trestným činem nebo vedlejším málo významným produktem základního trestného činu. V takové situaci je jednočinný souběh sbíhajících se trestných činů vyloučen.^[2]

Možnost jednočinného souběhu konkrétních trestných činů a trestného činu výtržnictví je řešena v judikatuře vyšších soudů.

Vrchní soud v Praze se zabýval možnostmi jednočinného souběhu trestných činů loupeže a výtržnictví. K této otázce uvedl následující:

„Převážná většina trestných činů loupeže je sice páchána na místě veřejnosti přístupném, popř. i veřejně. Protože však konkrétní společenská nebezpečnost trestného činu loupeže je zpravidla mnohonásobně vyšší než konkrétní společenská nebezpečnost trestného činu výtržnictví, postačí v těchto případech, jestliže je vyjádřena jen jako trestný čin loupeže. Mezi oběma trestnými činy je v takových případech vztah tzv. faktické konzumpce, kdy trestný čin výtržnictví podle § 202 odst. 1 TrZ je bezvýznamným prostředkem nebo podřadným vedlejším produktem hlavní závažnější trestné činnosti postižené ustanovením § 234 odst. 1 TrZ, o trestném činu loupeže.“ ^[3]

Vrchní soud v Olomouci se zabýval možnostmi jednočinného souběhu trestných činů vraždy a výtržnictví. K této otázce uvedl následující:

„Byl-li skutek, spočívající ve fyzickém napadení poškozeného pachatelem na místě veřejnosti přístupném, posouzen jako pokus trestného činu vraždy podle § 8 odst. 1, § 219 odst. 1, odst. 2 písm. g) TrZ, poté je z důvodu faktické konzumpce vyloučena jeho souběžná kvalifikace jako trestného činu výtržnictví podle § 202 odst. 1 TrZ, byla-li by tato odůvodněna jen naplněností zákonného znaku „tím, že napadl jiného“.“ ^[4]

Shrneme-li výše uvedená konstatování vyšších soudů, dospějeme k závěru, že jednočinný souběh trestného činu výtržnictví s jinými trestnými činy zahrnujícími napadení jiné osoby je z důvodu faktické konzumpce vyloučen tehdy, je-li:

- a. společenská nebezpečnost druhého ze sbíhajících se trestných činů výrazně vyšší než společenská nebezpečnost trestného činu výtržnictví a zároveň
- b. kvalifikace skutku jako trestného činu výtržnictví odůvodněna toliko naplněností zákonného znaku „tím, že napadl jiného“.

Jsou-li v konkrétním případě splněny shora uvedené podmínky, je dána trestní odpovědnost pachatele pouze za trestný čin zahrnující napadení jiné osoby, nikoliv za souběh daného násilného trestného činu a trestného činu výtržnictví. Uplatnění uvedených závěrů v rámci obhajoby pak povede k vyvinění pachatele, pokud jde o trestný čin výtržnictví.

Mgr. Aleš Vyhnánek,
advokát

Valíček & Valíčková
advokátní kancelář, s.r.o.

[Valíček & Valíčková, advokátní kancelář](#)

Kanceláře Brno: Nám. Svobody 18, Brno

Kancelář Praha: The Flow Building, Václavské nám. 47, Praha

Kancelář Vyškov: Dukelská 12, Vyškov

Kancelář Ivančice: Petra Bezruče 2, Ivančice

Tel.: 770 685 603

email: info@brno-advokatnikancelar.cz

[1] Usnesení Nejvyššího soudu ČSR ze 7. 12. 1989, sp. zn. 6 Tz 37/89 [R 44/1990 tr.]

[2] Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 6. 6. 1986 sp. zn. 11 To 49/86 [R 10/1987 tr.]

[3] Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 25. 3. 2004, sp. zn. 2 To 16/2004

[4] Rozsudek Vrchního soudu v Olomouci ze dne 11. 4. 2006, sp. zn. 2 To 31/2006

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)
- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)
- [Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení](#)
- [Novela § 196 trestního zákoníku: racionální korekce, nebo oslabení ochrany dítěte?](#)

- [Vybrané aspekty trestného činu podvodu podle § 209 TrZ ve světle judikatury](#)
- [Zásadní novinky v oblasti trestní odpovědnosti právnických osob v roce 2026](#)
- [Kauza Skender Bojku: Putativní nutná obrana optikou ÚS](#)
- [Novela zákona o trestní odpovědnosti právnických osob](#)